

Разом ми - сила

дата публікації: 2018.09.25

Адвокація є потужним інструментом впливу громадянського суспільства на державну політику, оскільки цей інструмент спрямований на вирішення суті проблеми, а не на знищення її симптомів. Способом, який вже неодноразово підтвердив свою ефективність у різних країнах - є відстоювання інтересів бізнесу через галузеві асоціації.

«Разом ми - сила» - цей крилатий вислів точно характеризує місію асоціації як об'єднання підприємств. Асоціації виступають у ролі охоронця інтересів певної сфери бізнесу. Вплив асоціацій може мати як аналітично-адвокаційний характер, що полягає в інформуванні членів асоціації про зміни державної політики у певній сфері економіки, у розробці та сприянні реалізації нормативно-правових актів, спрямованих на покращення чинного законодавства, у перешкоджанні прийняттю «шкідливих» нормативних актів, що можуть погіршити умови ведення бізнесу; так і соціально-економічний, що полягає у встановленні партнерських відносин між членами асоціації, у дотриманні відносин ділової етики між конкурентами-членами асоціації та запобіганні порушенню принципів чесної конкуренції, у проведенні аналітичних досліджень ринку, в інформуванні членів асоціації про новинки на ринку, тощо. Якщо соціально-економічні питання переважно вирішуються членами асоціації всередині об'єднання, то аналітично-адвокаційні навпаки - потребують публічного розголосу та підтримки.

Свій вплив на державну політику галузеві асоціації підвищують об'єднуючись у коаліції, в рамках яких спільними зусиллями намагаються вирішити ключові проблеми та покращити чинне законодавство. Прикладом такого об'єднання асоціацій є Українська Рада Бізнесу (УРБ), до складу якої входить 68 бізнес-об'єднань різних галузей економіки, членами яких є близько 27 тисяч підприємств України. Домовленість щодо створення Української Ради бізнесу була озвучена 3 листопада 2017 року на II економічному форумі "Масштаби та схеми тіньової економіки" у Києві.

УРБ являє собою широку Коаліцію асоціацій малого та середнього бізнесу, які об'єдналися для того, щоб спільними зусиллями сприяти прийняттю реформ, необхідних для економіки країни. Головні завдання УРБ викладені у [Меморандумі про співпрацю](#).

Менш ніж за рік свого існування, УРБ продемонструвала дієвість та ефективність. Відбулось об'єднання експертів різних галузей економіки заради вирішення важливих питань для всього бізнесу. Також працюємо з народними депутатами, урядовцями, в робочих групах при Кабінеті Міністрів України, реалізуючи зміни шляхом вдосконалення підзаконних актів. Наприклад, за участі членів УРБ було напрацьовано та нещодавно прийнято постанови КМУ про запуск пілотного проекту «цифрові РРО» - «Про реалізацію експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій» та «Про внесення змін до

Порядку технічного обслуговування та ремонту реєстраторів розрахункових операцій», якою спрощуються умови використання РРО та мінімізуються витрати підприємців. Це є першими кроками на шляху до покращення умов ведення бізнесу та детінізації економіки.

На сьогодні, першочерговими питаннями порядку денного УРБ визначено:

- 1) створення незалежного аналітичного органу по розслідуванню фінансових злочинів, замість податкової міліції;
- 2) реформування Державної фіскальної служби та митниці;
- 3) прийняття законопроекту про ліквідацію податку на прибуток та перехід до податку на виведений капітал;
- 4) прийняття законопроектів щодо лібералізації системи реєстрації розрахункових операцій та заходи щодо деофшоризації.
- 5) зниження навантаження на фонд оплати праці [та інші](#).

Система взаємодії організацій громадянського суспільства із органами влади в Україні тільки починає розвиватися. На сьогодні існує ряд стримуючих факторів, що перешкоджає асоціаціям швидко та ефективно здійснювати свою діяльність у цій сфері, зокрема, відсутність законодавчої бази для адвокації, високий рівень корупції в органах влади, а також зневіра суспільства у можливість відкрито та чесно впливати на державну політику. Для того, щоб асоціація була ефективною – не достатньо активної роботи її керівництва, перш за все потрібне прагнення її членів до реформування та змін у державі. Як писав Антуан де Сент-Екзюпері: "Якщо ти хочеш побудувати корабель, не треба скликати людей, планувати, ділити роботу, діставати інструменти. Треба заразити людей прагненням до нескінченного моря. Тоді вони самі збудують корабель."

Хочу нагадати учасникам ринку історію нашої галузевої асоціації з поетичною назвою "АІДА". У 2010 році п'ять українських дистриб'юторів автозапчастин вирішили створити асоціацію для лобіювання інтересів нашого ринку. Асоціацію створили і почалась робота, часом, неефективна. Помилкою було давати повноваження власникам/директорам фірм представляти інтереси асоціації у Радах при митниці та податковій. Зрозуміло, що асоціацію намагались використати для приватних цілей. Особисто мені пропонували ввійти в Раду при податковій інспекції України, за що я мав би підтримати чи голосувати за одного з власників учасника асоціації в Раду при митній службі України. Я відмовився і написав заяву про вихід Inter Cars з учасників асоціації. Тож асоціація має свою історію: активну роботу та призупинення, фази "підтримування на плаву" та кризову ситуацію. Ось уже декілька років я очолюю асоціацію. Сам запропонував відновити роботу асоціації не маючи жодного досвіду публічної роботи. Тепер, маючи досвід, можу сказати, що це зовсім інша сфера діяльності, ніж посада директора Inter Cars. Тяжко, особливо для інтроверта. Буду самокритичним, особливих досягнень я теж не помічаю. Можливо, це є однією з причин пасивності учасників ринку. А тому маю питання до учасників ринку Aftermarket:

- Які результати діяльності асоціації очікують учасники ринку? Яким повинен бути кінцевий результат?
- Чому асоціація не популярна і немає нових членів, нема достатнього фінансування?
- Що треба зробити? Закрити асоціацію й усвідомити, що український ринок Aftermarket ще не готовий до таких об'єднань, або об'єднати ринок і провести реорганізацію?

Якщо ринок вибере останній варіант, то я самотужки з цим не справлюсь. Потрібна допомога кожного небайдужого.

Мої пропозиції:

- треба відійти від практики управління асоціацією власниками-менеджерами учасників асоціації і найняти на роботу професіонала, бажано юриста, не залежного від жодного учасника, й обрати Правління для контролю роботи та визначення завдань. Зміни до Статуту уже внесені кілька років тому. Найближчим часом ми проведемо збори, на яких я складу повноваження директора і запропоную кандидатуру нового, незалежного керівника;
- збільшити бюджет асоціації за рахунок залучення нових учасників. Погодьтеся, важко організувати роботу асоціації на бюджеті 10 тис. грн. на місяць, оплачуючи послуги директора, юриста та бухгалтера. Вже й не згадує про оренду офісу та поточні витрати. Можливо, це наступна причина слабкої активності асоціації та відсутності результату. Для цього треба провести збори учасників ринку і збільшити бюджет принаймні у 3-4 рази. Задача не проста, але це стосується кожного небайдужого.

Приводячи приклад аналогічних асоціацій у Європейському Союзі, наприклад польської SDCM, можу навести деякі цифри: кількість членів – 91, з них 15 дистриб'юторів та 76 виробників. Бюджет близько 30 тис.\$/місяць. No comments...

На жаль, в Україні влада ставиться до бізнесу як до "дійної корови" та, апріорі, ми всі є порушниками митних, податкових, пожежних та інших правил.... І кожен "відбивається" як може від претензій, перевірок та "наїздів". Останнім прикладом є перевірки дистриб'юторів автозапчастин працівниками Укртрансбезпеки на наявність сертифікатів на запчастини. Хоча, відповідно до «Плану заходів» з 1 січня 2016 р. здійснено перехід від процедури сертифікації транспортних засобів та обладнання згідно з Українською державною системою сертифікації (УкрСЕПРО) (Наказом Мінекономрозвитку України № 451 від 06.05.2015 р розділ 9 «Дорожні транспортні засоби, їх складові та приладдя» з 1 січня 2016 було вилучено з «Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні», затвердженого наказом Держстандарту України № 28 від 01.02.2005 р) до процедури підтвердження відповідності колісних транспортних засобів, їх частин і устаткування в Україні. Виникає питання чи правомірні перевірки Укртрансбезпеки?

Напевно, потрібна юридична оцінка й реакція галузі, а не окремих її гравців.

Завершуючи свою статтю, хочу сказати, що механізми взаємодії, які дозволять ефективно та прозоро доносити українському бізнесу свою позицію до представників влади – лише зароджуються, і є надія, що вдалий приклад роботи горизонтального об'єднання Ради Бізнесу буде надихати інших учасників на об'єднання заради спільної мети.

Сергій Овсієнко
Директор асоціації АІДА
Член Української Ради Бізнесу

Джерело: